

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

ROK VI NR 3/33

MARZEC 1962

CENA ZŁ 3,50

TREŚĆ

	Str.
Uchwała GKH z dn. 2.II.1962 r. w sprawie ustanowienia złotej honorowej odznaki ofensywy zuchowej	2
Rozkaz specjalny GKH Ł. 4/62 z dn. 8.II.1962 r.	2
V-lecie Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach	2
Rozkaz GKH L. 5/62 z dn. 15.II.1962 r.	3
* * *	
XI posiedzenie Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa	6
Uchwała Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa z dn. 3.II.1962 r. w sprawie udziału ZHP w organizowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży	6
List do obywateli dyrektorów liceów pedagogicznych	8
Wytyczne w sprawie pracy harcerskiej w liceach pedagogicznych	9
Program 50-godzinnego śródrocznego kursu dla uczniów kl. VI liceum pedagogicznego	10
VIII Harcerskie Igrzyska Zimowe	12

**UCHWAŁA
GŁÓWNEJ KWATERY HARCESTERWA
z dnia 2 lutego 1962 r.**

W SPRAWIE USTANOWIENIA ZŁOTEJ HONOROWEJ ODZNAKI OFENSYWY ZUCHOWEJ

§ 1.

Ustanawia się Złotą Honorową Odznakę Ofensywy Zuchowej.

§ 2.

Złotą Honorową Odznakę Ofensywy Zuchowej może otrzymać, za szczególne zasługi na polu realizacji

zadań ofensywy zuchowej, instancja, instytucja lub jednostka organizacyjna ZHP.

§ 3.

Złotą Honorową Odznakę Ofensywy Zuchowej przysługują Główna Kwatera Harcesterwa i ogłasza to w rozkazie GKH.

Naczelnik Harcesterwa
(-) Zofia Zakrzewska, hm.

**ZWIĄZEK HARCESTERWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCESTERWA**

Warszawa, dn. 8 lutego 1962 r.

ROKAZ SPECJALNY L.4/62

1. Zarządzenia stałe obowiązujące

Podaję do wiadomości Uchwałę Główną Kwatery Harcesterwa z dnia 2 lutego 1962 r. w sprawie odznaczenia Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Złotą Honorową Odznaką Ofensywy Zuchowej.

*

W uznaniu ogromnych zasług na polu realizacji zadań ofensywy zuchowej i rozwoju ruchu zuchowego ZHP, Główna Kwatera Harcesterwa nadaje Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śl.-Zdroju Złotą Honorową Odznaką Ofensywy Zuchowej.

Odznaczenie to CSIZ otrzymuje w piątą rocznicę swego istnienia.

10. ODZNACZENIA

10.2. Odznaczenia harcerskie

Z okazji V-lecia Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach przy-

znaję Honorową Odznakę Ofensywy Zuchowej za długoletni wkład pracy i pomoc w kształceniu instruktorów zuchowych, następującym drużnom i drużnom:

Michał Bowanko
Maria Davidson
Janina Figuta
Eliasz Gremza
Irena Jabłońska
Weronika Kowalczyk
Michał Kowyk
Tadeusz Kubiak
Stanisław Leszczyński
Bolesław Masarczyk
Józef Maziec
Elżbieta Malaszkiewicz
Józef Przystasz
Emilia Piekuś
Weronika Półchopek
Alfreda Schram
Irena Skorupa
Stefania Wiegław

Czują!

Naczelnik Harcesterwa
(-) Zofia Zakrzewska, hm.

**V-LECIE CENTRALNEJ SZKOŁY INSTRUKTORÓW ZUCHOWYCH
IM. JANUSZA KORCZAKA W CIEPLICACH**

W dniach 10-11 lutego br. odbyła się w Cieplicach Śląskich-Zdroju uroczystość V-lecia istnienia Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka.

W uroczystości wzięli udział: Naczelnik Harcesterwa — hm. Zofia Zakrzewska, członkowie Naczelnej Rady Harcerskiej i Główny Kwatera Harcesterwa, kome-

dancę chorągwi, kierownicy Wydziałów Zuchowych komend chorągwi, namiestnicy, działacze ruchu zuchowego i absolwenci I kursu podharcmistrzowskiego.

Na uroczystości przybyli również przedstawiciele Ministerstwa Oświaty, terenowych władz partyjnych i państwowych oraz przedstawiciele społeczeństwa Cieplic.

W pierwszym dniu na uroczystym apelu po odczytaniu rozkazu GKH Naczelnik Harcesterwa dokonała wręczenia CSIZ sztanbaru ufundowanego przez Związek oraz odznaczenia CSIZ specjalnie ustanowioną Złotą Honorową Odznaką Ofensywy Zuchowej.

W okolicznościowych przemówieniach, oceniając pożyteczność dotychczasową pracę kształceniową szkoły, ogłoszono zespołową CSIZ życzenia dalszej owocnej pracy. Uczestnicy uroczystości zwiedzili wystawę V-lecia CSIZ, wystawy prac uczestników kursów, pracownie

i urządzenia Szkoły, oraz wzięli udział w zajęciach drużyn zuchowych. Wicezorem odbył się występ drużyn harcerskich i zuchowych pracujących przy CSIZ.

W dniu 11 lutego br. odbyła się sesja na temat: Wezłowe zadania ruchu zuchowego. Referat na sesji wygłosił zastępca Naczelnika Harcesterwa hm. Włodzisław Grzelek. Uczestnicy sesji wzięli aktywny udział w dyskusji wskazując na najistotniejsze potrzeby i zadania instancji Związku w realizacji ofensywy zuchowej.

**ZWIĄZEK HARCESTERWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCESTERWA**

Warszawa, dnia 15 lutego 1962 r.

ROKAZ L.5/62

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8.1. Lista zarejestrowanych instruktorów

Zaliczam służbę instruktorską w roku harcerskim 1960/61 następującym drużnom i drużom oraz stwierdzam, że w dniu 1 listopada 1961 r. byli oni instruktorami(kami) czynnymi:

Główna Kwatera

hm. Teodora Dąbrowska
hm. Elżbieta Gotowiec
hm. Mieczysław Kłos
hm. Jerzy Majka
hm. Stanisław Miroszewski
hm. Krystyna Wnukowa
płm. Zbigniew Cendrowski
płm. Zdzisław Lyczko
płm. Stanisława Sawińska
płd. Danuta Bobek
płd. Danuta Sudkowska

Chorągiew Bydgoska

hm. Jan Andrzejewski
hm. Michał Buczyński
hm. Leszek Cieślak
hm. Aleksander Czajkowski
hm. Władysław Daroszewski
hm. Franciszek Dąbrowski
hm. Zenon Erdmann
hm. Gabriela Gil
hm. Hilary Glesmer
hm. Jan Glodek
hm. Jerzy Goloński
hm. Hieronim Góralski
hm. Jerzy Henke
hm. Hieronim Ignasiak
hm. Ignacy Jalożyński
hm. Dorota Kadów
hm. Bolesław Kiliński
hm. Edmund Kolanowski
hm. Cezary Kosmański
hm. Zbigniew Kozłowski
hm. Kazimierz Kruszewski
hm. Jerzy Lewandowski
hm. Zbigniew Lewandowski
hm. Czesław Majer

hm. Jerzy Marciniak
hm. Janusz Misiak
hm. Czesław Mitrega
hm. Jerzy Motała
hm. Jerzy Murawski
hm. Antoni Nalewajski
hm. Edmund Oslicki
hm. Mieczysław Padyjaśk
hm. Jadwiga Piotrowska
hm. Teodor Piotrowski
hm. Józef Płocki
hm. Maria Polakiewicz
hm. Zbigniew Rygielski
hm. Tadeusz Sadowski
hm. Marcin Strachanowski
hm. Bogdan Szczerkowski
hm. Ewelina Szysko
hm. Bronisław Tałaśka
hm. Jerzy Topoliński
hm. Aleksander Trzcieliński
hm. Franciszek Turowski
hm. Cezary Wala
hm. Henryk Warecki
hm. Jerzy Weber
hm. Ryszard Wiśniewski
hm. Leon Witkowski
hm. Aleksander Wołński
hm. Zygmunt Woronko
hm. Franciszek Woźniak
hm. Józef Zakrzewski
hm. Regina Zwierowicz
hm. Antoni Żurawski
hm. Alfred Żymańczyk
płm. Anna Boyé
płm. Zdzisław Jankowski
płm. Zbigniew Król
płm. Edward Rajszyński
płm. Leon Rutkowski
płm. Kunegunda Westphal

Chorągiew Gdańska

hm. Weronika Barszczyńska
hm. Helena Filipiuk
hm. Michał Orlwiecki
hm. Albin Stangenberg
hm. Jan Szymański

hm. Jerzy Świątkowski
hm. Aleksander Wiecki

Chorągiew Katowicka

hm. Józef Kwietniewski

Chorągiew Koszalińska

hm. Zbigniew Barski
hm. Paweł Blum
hm. Janusz Bomba
hm. Florian Juszkiewicz
hm. Stanisław Klejdo
hm. Zofia Krawczyk
hm. Edward Kuligowski
hm. Tadeusz Kwaśniewski
hm. Tadeusz Lenartowicz
hm. Tadeusz Lewicki
hm. Antoni Lubiniński
hm. Jerzy Miller
hm. Mieczysław Nowacki
hm. Witold Ostrowski
hm. Jerzy Pulsowski
hm. Sylwester Rzemieniecki
hm. Roman Skotnicki
hm. Stanisław Sokulski
hm. Czesław Solecki
hm. Wiesław Stasiński
hm. Elżbieta Szpermalowski
hm. Czesław Zienkiewicz
hm. Halina Zienkiewicz
hm. Zygmunt Żmuda

Chorągiew Krakowska

hm. Jan Bugajski
hm. Leon Dmytrowski
hm. Jan Kuś
hm. Zbigniew Leśniak
hm. Maria Lyczko
hm. Irena Marszałek
hm. Maria Masłowska
hm. Bernard Michalowski
hm. Jerzy Parzyński
hm. Tadeusz Skimina

Chorągiew Lubelska

hm. Franciszek Baraniuk
hm. Bolesław Brzeziński
hm. Maria Byczewska
hm. Stanisław Chodek
hm. Janina Doroszevska
hm. Edward Gardias
hm. Mieczysław Gregorowicz
hm. Wanda Klemut
hm. Krystyna Kubicka
hm. Jerzy Kwieciński
hm. Franciszek Lebieda
hm. Bogdan Lipiński
hm. Jadwiga Mąka
hm. Edward Mielnik
hm. Genowefa Obszyńska
hm. Tadeusz Sadowski
hm. Tadeusz Segadyn
hm. Włodzimierz Saran

hm. Zbigniew Romuald Siedlaczek
hm. Cezary Siedlecki
hm. Stanisław Siestrzykowski
hm. Antoni Sikora
hm. Zenon Sosnowka
hm. Mieczysław Stagrowski
hm. Teresa Starek
hm. Roman Szyszka
hm. Ryszard Towalski
hm. Józef Ulidowski
hm. Antoni Walentyn
hm. Stanisław Koznica
hm. Marianna Alina Wdowiak
hm. Henryk Waszkowski
hm. Maria Waśniwska

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

hm. Włodzimierz Chodyński
hm. Ignacy Pawelczyk

Chorągiew Opolska

hm. Antoni Lach

Chorągiew Rzeszowska**Im. Gen. K. Świerczewskiego-Walera**

hm. Jan Balawender
hm. Stanisława Batory
hm. Wilhelmina Bilińska
hm. Ryszard Borczyk
hm. Zbigniew Borczyk
hm. Zbigniew Brzozowski
hm. Julian Burdzel
hm. Zdzisław Daraż
hm. Mieczysław Dec
hm. Janina Dryś
hm. Jan Gierzak
hm. Antoni Gromski
hm. Jan Irzyński
hm. Witold Jamborowicz
hm. Mieczysława Jankowska
hm. Zbigniew Jasnosz
hm. Stanisław Koczur
hm. Wiesława Kotulska
hm. Jan Kwasnowski
hm. Mieczysław Mikulski
hm. Bronisław Noga
hm. Zofia Nowakowska
hm. Stanisław Nowakowski
hm. Jadwiga Pietruch
hm. Tadeusz Radwański
hm. Marian Sarnowski
hm. Stanisław Sikora
hm. Marian Sramowiat
hm. Julian Szumedia
hm. Zbigniew Wal
hm. Jerzy Wiśniewski
hm. Stanisław Włodarczyk
hm. Maria Wojtowicz
hm. Krzysztof Wójcik
hm. Józef Złonkiewicz

Chorągiew Mazowiecka

hm. Franciszek Bajer
hm. Ignacy Brzozowski
hm. Eugeniusz Budny
hm. Eugenia Cheimicka
hm. Paulina Chmłkowska
hm. Tadeusz Dąbrowski
hm. Mieczysław Drewnowski
hm. Jerzy Fedorowicz
hm. Jerzy Garbiez
hm. Maria Gidzińska
hm. Daniel Gidziński
hm. Eugeniusz Gryczuk
hm. Tadeusz Idzikowski
hm. Jan Jurdził
hm. Maria Kamińska
hm. Helena Papińska-Kieła
hm. Zdzisław Kołodziejczuk
hm. Jerzy Kowalczyk
hm. Kazimierz Kowalski
hm. Aleksander Krzefwiński
hm. Władysław Józef Krzywocin
hm. Stefan Kullecki
hm. Edward Maliszewski
hm. Zenon Miatkowski
hm. Jerzy Michalski
hm. Janusz Piasecki
hm. Jan Rafał
hm. Andrzej Jan Ropelewski
hm. Jadwiga Rostkowska
hm. Halina Sapalska
hm. Bolesław Sianiecki
hm. Gustaw Studziński
hm. Zygmunt Szafran
hm. Edward Szczypliński
hm. Stanisław Szostek
hm. Zbigniew Szrott
hm. Zygmunt Sztajerwald
hm. Wiktor Śniegucki
hm. Andrzej Świętek
hm. Jadwiga Twardowska
hm. Edmund Ucieklak
hm. Konrad Wesolowski
hm. Zofia Wiśniewska
hm. Tadeusz Wiśniewski
hm. Janusz Wiszniewski
hm. Ryszard Wodzyński
hm. Zdzisław Woroniecki
hm. Tadeusz Wróblewski
hm. Henryk Żuchowski
hm. Bogdan Żukowski

Chorągiew Zielonogórska

hm. Tadeusz Bedus
hm. Franciszek Bobiński
hm. Janusz Brzózka
hm. Wiesław Cieśla
hm. Henryk Czerkawski
hm. Zbigniew Czarnuch
hm. Irena Czmiel

hm. Stanisław Józwa
hm. Krystian Kidawa
hm. Ryszard Kochanowski
hm. Tadeusz Kowalski
hm. Ryszard Krasowski
hm. Anna Kozłowska
hm. Helena Missar
hm. Olga Modelewska
hm. Franciszek Nowak
hm. Czesław Olechnowicz
hm. Edmund Szymeczko
hm. Pelagia Wajman
hm. Anna Widomska
hm. Karol Zurawowicz
phm. Jerzy Wybierański
phm. Władysław Zoliński

Zaliczam służbę instruktorską w roku harcercium 1960/61 hm. Henrykowi Błaszczkowi z Chorągwi Lubelskiej oraz stwierdzam, że w dniu 1 listopada 1961 r. był on instruktorem w rezerwie.

Stwierdzam, iż w dniu 1 listopada 1961 r. następującej(ce) druhowie i drużny byli instruktorem(ami) w rezerwie:

Główna Kwatera

hm. Piotr Olewiński
hm. Zygmunt Wierzbowski
hm. Andrzej Zowada
hm. Oskar Zawrocki
phm. Marek Werner
pwd. Zbigniew Niedzielski
Andrzej Kazanecki

Chorągiew Bydgoska

hm. Janina Bartkiewicz
hm. Czesław Chytrowski
hm. Jan Jankowski
hm. Leon Niewiadomski
hm. Stanisław Olżyzynek

Chorągiew Krakowska

hm. Franciszek Dębski
hm. Magdalena Krawczykowa
hm. Tadeusz Mitera
hm. Władysław Śmiałek
hm. Zbigniew Zahorski

Chorągiew Lubelska

hm. Henryk Haraszkiewicz

Chorągiew Rzeszowska

Im. Gen. Karola Świerczewskiego-Walera
hm. Bolesław Wojtas

Chorągiew Mazowiecka

hm. Leon Gajdowski
hm. Edmund Karwański
hm. Ludwik Rymarz
hm. Edward Siaszewicz
hm. Ladysław Zelazowski

Chorągiew Zielonogórska
hm. Stanisław Nowaczyński

hm. Czesław Pierzalski
hm. Henryk Stasiak

Czuwaj!

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

XI POSIEDZENIE RADY GŁÓWNEJ PRZYJACIÓŁ HARCESTWA

W dniu 3 lutego 1962 r. odbyło się XI posiedzenie Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa.

W posiedzeniu wzięli udział Przewodniczący Rad Wojewódzkich Przyjaciół Harcerstwa, komendanci chorągwi oraz członkowie Głównej Kwatery Harcerstwa.

Zebrań wysłuchali informacji Naczelnika Harcerstwa dh. hm. Zofii Zakrzewskiej o wzroście stanu

liczbowego harcerstwa i nowym systemie pracy drużyn harcerskich, oraz omówili sprawę oddziaływania harcerstwa na młodzież nieorganizowaną poprzez masowe formy organizacji wolnego czasu dzieci i młodzieży.

Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa podjęła uchwałę w sprawie udziału ZHP w organizowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.

UCHWAŁA

RADA GŁÓWNEJ PRZYJACIÓŁ HARCESTWA Z DNIA 3 LUTEGO 1962 ROKU W SPRAWIE UDZIAŁU ZHP W ORGANIZOWANIU CZASU WOLNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY

Związek Harcerstwa Polskiego liczy obecnie ponad 900 tysięcy członków. W ciągu pięciu lat nastąpił więc prawie dwukrotny wzrost szeregów harcerstwa. Wzrost ten odbywał się w różnej pomocy specjalnych kampanii lecz był rezultatem postępującego związku pracy harcerstwa z życiem społecznym naszego kraju budującego socjalizm.

Program społecznej działalności wysunięty przed dziećmi i młodzieżą zdobywał harcerstwu sympatię i pomoc nauczycieli, rodziców, działaczy społecznych. Program taki pozyskiwał także dzieci i młodzież.

Z pojęciem „harcerstwo” łączą się już w wyobraźniach dorosłych i młodzieży duże akcje społeczne i niemniej ważne, codzienne małe zadania podejmowane przez drużyny harcerskie na rzecz swojej szkoły, swojej wsi, swojego miasta i całego kraju.

W społecznej działalności harcerstwa liczą się jednak nie tylko osiągnięte efekty społeczne, użyteczne. Niemniej istotny staje się taki sposób organizowania pracy, aby przynosiła ona efekty wychowawcze, aby angażowała dzieci i młodzież w problemy moralno-ideowe naszego społeczeństwa. W związku z tym zostaje obecnie wprowadzony w harcerstwie taki system pracy drużyn, który ma sprzyjać świadomemu wyborowi zadań przez harcerzy, kształtowaniu w trakcie zespołowego działania zasad współzależności w zespole i socjalistycznej moralności.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych kierunków społecznej działalności harcerstwa jest organizowanie rówieśników i młodszych dzieci do pożytecznej pracy, dobrej zabawy i kształcącej rozrywki. Harcerze podejmując tego rodzaju zadania biorą udział w „zmianianiu świata” na miarę swych sił i możliwości.

Biorą udział w zmienianiu na lepsze warunków zabawy i kształcącej rozrywki dziecka na podwórku, przycięwając bierność swoją i swoich kolegów, zmieniają „prawo silniejszego” na prawa koleżeństwa i wzajemnej pomocy. Starsi harcerze nadają tej działalności głębszy sens — szukają przyczyn istniejącego stanu rzeczy, organizują spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się opieką nad dziećmi, zastanawiają się, jakie na przykład zabawy i działania trzeba proponować młodszym, z kim można współpracować realizując kierunek „o równe prawa wszystkim dzieci”. Harcerstwo staje się w ten sposób pomocnikiem instytucji i organizacji politycznych zmieniających na lepsze życie społeczne.

Harcerze zaś uczestnicząc w zmienianiu otaczającego ich świata, zmieniają również siebie, wychowują się na aktywnych współgospodarzy swojej socjalistycznej ojczyzny.

Oddziaływanie harcerstwa na młodzież nieorganizowaną przybera szczególnie masowe rozmiary w okresie wakacji. Znana i nadal rozwijana akcja obywatelska (60 tysięcy uczestników w roku 1961), od czterech lat jest uzupełniana akcją nieobozową. Stała się ona największą akcją społeczną harcerstwa, częścią systemu wychowawczego. W roku ubiegłym brało w niej udział ponad 300 tysięcy dzieci zorganizowanych w stałe grupy podwórkowe miejskie (Wakacyjne Drużyny Miejskie — „WDM”) i wiejskie (Lato Wapackich Drużyn — „LWD”). W imprezach takich jak festiwale przyjaźni, zawody sportowe, techniczne turnieje, przeszkody, wesołe podwórka — brało udział ponad 600 tysięcy dzieci i młodzieży.

O masowym charakterze oddziaływania harcerstwa na dzieci nieorganizowane świadczy fakt, że około 1000 uczestników akcji to dzieci i młodzież nie należące dotychczas do organizacji.

Przebiegała do sąsiedzkich środowisk dzieci — koleżanki z jednego podwórka, z jednej wsi, harcerstwo postrzegane bardzo ważne, z punktu widzenia społecznych potrzeb, zadanie — przenosi na teren życia „prywatnego” wzory postawy moralno-politycznej, aktywizuje społecznie dziecko w najbliższym środowisku.

Cennym dorobkiem akcji nieobozowej i organizowanej po raz pierwszy w tym roku przez niektóre chorągwie analogicznej akcji w okresie ferii zimowych, jest przejawiające się zainteresowanie pracą wakacyjnych rodziców, to tzw. „Sztabów WLD i WDM”. Tworzyli w ten sposób społeczny ruch organizowania grup dzieci w czasie wakacji, obejmujący dzieci, rodziców, zainteresowane instytucje i organizacje, działający w myśl programu socjalistycznego wychowania.

I. Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa po zapoznaniu się z przedstawionymi przez Główną Kwaterę Harcerstwa informacjami z zadowoleniem stwierdza, że harcerstwo nie tylko znacznie zwiększyło własne szeregi, ale i coraz skuteczniej oddziaływało na młodzież i dzieci nieorganizowane. Również dalszemu stopniowaniu wzrostowi szeregów ZHP powinno towarzyszyć rzeczywiste oddziaływanie harcerstwa na uczelnie nieorganizowanych. Sprzyja temu wypracowany w ciągu ostatnich lat w praktyce organizacji program społecznego działania, zwłaszcza zaś jeden z kierunków tego programu „o równe prawa wszystkim dzieci” — proponujący drużynom harcerskim podejmowanie zadań na rzecz rówieśników i młodszych dzieci, wiąże harcerstwo z wysiłkami naszego państwa i organizacji społecznych, zmierzającymi do stałego polepszenia opieki nad dziećmi i wychowaniem dziecka w Polsce Ludowej.

W szczególności cieszyć mogą osiągnięcia harcerstwa w akcji nieobozowej. Skupiające setki tysięcy harcerzy i nieharcerzy do pożytecznego i przyjemnego spędzenia wakacji, harcerstwo dobrze uzupełnia poczynania państwa i innych organizacji społecznych organizujących letni wypoczynek dzieci.

Z Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa uznaje za słuszną przedstawioną przez Główną Kwaterę Harcerstwa plany dalszego rozwijania społecznej działalności harcerstwa wśród dzieci nieorganizowanych, podejmowania przez drużyny harcerskie zadań zmieniających na lepsze warunków życia i zabawy dzieci, rozwijania społecznej aktywności dzieci w najbliższym społecznym środowisku, kształtowania norm moralnych panujących w grupach koleżeńskich. W szczególności zaś Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa uznaje za słuszną:

— Szerzenie w związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka wśród dzieci, młodzieży i dorosłych idei tegoż Międzynarodowego Festiwalu Młodzieży i harcerskiego Międzynarodowego Pionierskiego Obozu Położonego w Cieplicach („Malty”), wnoszenie przez drużyny harcerskie na podwórka nowych wzorów bardziej

wartościowych zabaw i pożytecznej działalności w najbliższym środowisku, podejmowanie przez drużyny starszoharcerskie współpracy z instytucjami społecznymi zajmującymi się wychowaniem i opieką nad dziećmi w Polsce.

— Dalsze powiększanie zasięgu akcji nieobozowej ze skierowaniem głównego wysiłku na organizowanie sąsiedzkich grup wakacyjnych pracujących na podstawie masowego przeszkolenia aktywu dziecięcego.

— Organizowanie współdziałania z grupami wakacyjnymi LWD i WDM rodziców, miejscowych komórek organizacji społecznych oraz współdziałania Sztabów Akcji Nieobozowej z zakładami pracy, związkami zawodowymi, spółdzielczością, organizacjami młodzieżowymi i społecznymi w przeprowadzaniu imprez, urządzaniu stanic wakacyjnych.

3. Harcerstwo nie chce, ani nie może mieć monopolu na organizowanie wolnego czasu dzieci, nie może także spełniać roli koordynatora społecznego wysiłku w tej dziedzinie. Podstawowym zadaniem harcerstwa jest aktywizacja samych dzieci, społeczne działanie wśród harcerstwa na rzecz organizowania kolegów z jednego podwórka, z jednej wsi do pożytecznego działania, dobrej zabawy i kształcącej rozrywki. Harcerstwo zajmuje dzięki temu określone miejsce w tworzeniu się ruchu społecznego na rzecz socjalistycznego wychowania i opieki nad dzieckiem.

Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa sądzi, że należy podjąć rozmowy z Ministerstwem Oświaty, Centralną Radą Związków Zawodowych, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci oraz innymi zainteresowanymi instytucjami i organizacjami w sprawie udzielenia harcerstwu pomocy w zwiększaniu zasięgu akcji nieobozowej i innych form aktywizacji społecznej dziecka w czasie wolnym spędzonym w środowiskach sąsiedzkich.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały np., że możliwe jest organizowanie stanic wakacyjnych w oparciu o szkoły, świetlice przyzakładowe, ośrodki jordanowskie, Państwowe Gospodarstwa Rolne, Kółka Rolnicze, w których to stacjach organizowane są wspólne imprezy grup wakacyjnych a nawet krótkotrwałe obozy pod namiotami dla dzieci nie wyjeżdżających na kolonie.

Pełnym powidzeniem zakończyły się prowadzony w ubiegłym roku eksperyment polegający na zorganizowaniu stanic wakacyjnych pod namiotami dla dzieci ze wsi na terenie zakładów „Sira” w Sieradzu.

Dobre rezultaty przyniosło współdziałanie ze Sztabami LWD i WDM; Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Kół Gospodyń Wiejskich, Komitetów Blokowych, Komitetów Frontu Jedności Narodu. Tak na przykład rezultatem między innymi takiej współpracy było powstanie po akcji nieobozowej woli Dziecięcych Komitetów Blokowych w Białymstoku.

Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa zwraca się do Głównej Kwatery Harcerstwa o przedstawienie zainteresowanym organizacjom i instytucjom szczegółowych propozycji współdziałania w wychowawczym organizowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży, określenie roli harcerstwa np. w stosunku do działalności prowadzonej przez TPD na terenie podwórek, Związku Młodzieży Wiejskiej w dziedzinach wiejskich, Ministerstwa Oświaty na półkoloniach, w ogradkach jordanowskich, Domach Kultury itd.

4. Plany dalszego zwiększania zasięgu akcji nieobozowej i innych zadań podejmowanych przez drużyny harcerskie z kierunku programowego „O równe prawa dzieci” nakładają na komendy harcerskie nowe, zwiększone obowiązki. Najważniejszy wśród nich polega na udziale w tworzeniu się autentycznego ruchu społecznego dzieci, młodzieży i dorosłych na rzecz wychowawczego organizowania wolnego czasu dzieci. Pomoc komendom chorągwi i hufców w tej dziedzinie jest ważnym zadaniem wszystkich Rad Przyjaciół Harcerstwa. W szczególności Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa zwraca uwagę na:

— Potrzebę zapoznawania z zadaniami akcji nieobozowej i innych poczynan harcerstwa związanych z kierunkiem „O równe prawa wszystkich dzieci” szerokich kręgów działaczy społecznych i rodziców, ponieważ działalność społeczna drużyn harcerskich i grup wakacyjnych może przynieść o wiele lepsze rezultaty wychowawcze, jeśli zostanie zauważona i doceniona, jeśli inicjatywy społeczne dzieci, choćby

niewielkie, spotykają się z poparciem rodziców i dorosłych działaczy.

— Przejęcie patronatu nad działalnością społecznych Komitetów Organizacji Wolnego Czasu powołanych obecnie przy komendach chorągwi i komendach hufców, ponieważ cele tych Komitetów, szczególnie dotyczy tylko jednego z kierunków programu społecznej działalności harcerstwa, stanowią równocześnie zadania stojących przed Radami Przyjaciół Harcerstwa.

Rada Główna Przyjaciół Harcerstwa wyraża przekonanie, że działalność społeczna drużyn harcerskich, w tym także działalność zmerająca do organizowania rówieśników i młodszych, współdziałanie z dorosłymi aktywistami społecznymi w walce „O równe prawa dzieci” może stać się dobrą szkołą socjalistycznego wychowania młodzieży, zwłaszcza jeśli zadania podejmowane przez dzieci i młodzież harcerską spotykają się z zrozumieniem i poparciem społecznym.

Nr KN 1-475/62

Do Obywateli
Dyrektorów liceów pedagogicznych

Warszawa, dnia 7 marca 1962 r.

Ministerstwo Oświaty i Główna Kwatera Harcerstwa z zadowoleniem obserwują stały wzrost poziomu pracy drużyn starszoharcerskich w zakładach kształcenia nauczycieli i związany z tym wzrost liczebny tej organizacji.

Jest to wynikiem:

— przejścia drużyn harcerskich do szeroko prowadzonej działalności społeczno-politycznej ZHP,
— ofiarnej i pełnej zapалу pracy aktywów drużyn starszoharcerskich i — w coraz większym stopniu — całej młodzieży zrzeszonej w organizacji,
— atmosfery zrozumienia, sympatii i pomocy ze strony dyrekcji i rad pedagogicznych dla przedsięwzięć drużyn.

Coraz lepiej rozwijające się współdziałanie gron pedagogicznych i organizacji ZHP sprzyja pogłębieniu u młodzieży szacunku dla wiedzy, rozwijaniu zainteresowań naukowych i pasji poznawczych, wyrabianiu odpowiedzialności, rzetelności, samodzielności i społecznej postawy poprzez działalność w samorządnych

Kierownik Działu
Kształcenia Kadry GKH
Czesław Dejnariowicz

zespółach młodzieżowych, przyjmujących na siebie coraz większe obowiązki i uczących się korzystania z coraz większych uprawnień.

Współdziałanie nauczycielstwa w pracy harcerstwa przyczynia się wydanie do lepszej realizacji zadań w zakresie wzięcia szkoły z życiem i budownictwem socjalistycznym w naszym kraju — do pogłębienia oddziaływania wychowawczego w duchu moralności socjalistycznej, do lepszego przygotowania uczniów zakładów kształcenia nauczycieli do przyszłej pracy zawodowej.

Wyrażając podziękowanie Ob. Ob. Dyrektorom i Wychowawcom za dotychczasowy wkład pracy w tej dziedzinie — Ministerstwo Oświaty i Główna Kwatera Harcerstwa przesyłają w załączeniu wytyczne w sprawie pracy harcerskiej w liceach pedagogicznych (załącznik 1) kursów i obozów harcerskich przewidzianych dla uczniów nie należących do ZHP (załącznik 2) — z prośbą o dalszą współpracę z drużynami harcerskimi w zakresie realizacji nowych zadań.

Dyrektor Departamentu
Dr Wacław Wojtyński

POLECAMY — PRZECZYTAĆ — NOWOŚĆ!

Książkę Z. Nowaka
p.t.
MĄDRA GŁOWA
S. 264, zł 16,00

Znależcie w niej nie tylko krzyżówki, wskazówki do organizowania quizów, itp. ale także nowe pomysły i zadania niedostępne dla naszych pradziadków, dziadków a nawet i ojców, a jakże! — zobaczcie sami... Wesołego „samanta głowę” przy samodzielnym ukladaniu nowych rozrywek czytaj wam

WYDAWNICTWO HARCERSKIE

Załącznik 1
do pisma Ministerstwa Oświaty
z dnia 7 marca 1962 r. Nr KN 1 —
475/62

WYTYCZNE W SPRAWIE PRACY HARCERSKIEJ W LICEACH PEDAGOGICZNYCH

W związku z potrzebą zwiększenia ilościowego stanu organizacji harcerskiej oraz podniesienia na wyższy poziom pracy poszczególnych drużyn, zachodzi konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na pracę drużyn harcerskich w zakładach kształcenia nauczycieli.

Prace z zakładami kształcenia nauczycieli powinny prowadzić komendy chorągwi przy współdziałaniu kuratorów okręgów szkolnych i komend hufców, na terenie których istnieją zakłady KN.

I. Praca w drużynie harcerskiej ma przygotować młodzież do przyszłej działalności instruktorskiej w ZHP oraz do wychowania pełnowartościowego działacza społecznego, wrażliwego na wszystkie przejawy życia, umiejącego zajmować czynną postawę przy rozwiązywaniu trudnych problemów środowiska.

Praca ta powinna być prowadzona:

- poprzez działalność szczepli lub drużyny harcerskiej,
- poprzez organizowanie zajęć harcerskich dla całej młodzieży uczęszczającej do danego zakładu.

W związku z powyższym proponujemy drużynom (szczeplom) w liceach pedagogicznych następujące kierunki działalności:

1. Kierunek „dziecko” — organizowanie i prowadzenie:
 - grup i drużyn podwórkowych,
 - drużyn zuchowych,
 - drużyn młodszoharcerskich.
2. Kierunek „wieś” — zorganizowanie i przeprowadzenie:
 - klubu w jednej z wybranych wsi wspólnie z komendą ZMW,
 - zapoznanie harcerzy i młodzieży niezorganizowanej z problematyką społeczną współczesnej wsi.
3. Kierunek „socjalistyczna szkoła” (w tym obowiązkowe zadanie „Teatr”).
4. Kierunek „internacjonalizm”.

Fundado obowiązkami drużyny (szczepli) w liceum pedagogicznym jest:

1. współdziałanie w przeprowadzeniu 30-godzinnego (w okresie 6 tygodni) kursu śródrocznego dla wszystkich uczniów klasy III liceum pedagogicznego,
2. współdziałanie w przeprowadzeniu 10-dniowego obozu harcerskiego dla uczniów przyjętych do I klasy liceum pedagogicznego — tam, gdzie kursy takie są organizowane.

Praca szczepli i drużyn harcerskich w liceum pedagogicznym powinna być otoczona ze strony komend chorągwi szczególną opieką. We wszystkich poczynaniach szkoleniowych powinny być tworzone oddzielne zespoły instruktorów z ZKN; co pewien okres komendy chorągwi powinny organizować z nimi spotkania (1-2 dniowe). Chodzi o doprowadzenie pracy

szczepli i drużyn w ZKN do takiego poziomu, aby drużyny te mogły być ośrodkami wartościowymi inicjatyw programowych, oddziałyującymi na inne drużyny w środowisku i dającymi jak najwięcej możliwości pracy z młodzieżą nie należącą do harcerstwa.

Przewiduje się w najbliższym okresie na temat pracy drużyn w ZKN kilka artykułów w czasopiśmie „Harcerstwo”.

II. W ramach zajęć harcerskich dla całej młodzieży szkolnej przewiduje się:

- a) 50-godzinne (w okresie 6 tygodni) śródroczne kursy dla uczniów klasy III,
- b) dwu lub czterotygodniowe harcerskie praktyki wakacyjne dla uczniów po klasie III,
- c) 4-tygodniowe letnie oboje wychowania fizycznego dla uczniów po kl. IV (oboje uwzględniające również wychowanie harcerskie),
- d) 10-dniowe oboje dla absolwentów liceów pedagogicznych,
- e) 10-dniowe oboje młodzieży przyjętej do I kl. liceów pedagogicznych.
- f) uwzględnianie tematyki harcerskiej w praktykach pedagogicznych (praktyki śródroczne) na terenie szkoły ćwiczeń i praktyki ciągłej w szkołach podstawowych).

50-godzinne (w okresie 6 tygodni) śródroczne kursy (zimowo-wiosenne) dla uczniów kl. III organizują dyrekcje liceów pedagogicznych. Ramowy program tych kursów opracowuje Dział Kształcenia Głównej Kwatery Harcerstwa. Komendy chorągwi zobowiązane są do wytypowania odpowiednich instruktorów do prowadzenia kursów (w zasadzie powinni to być instruktorzy harcerscy pracujący w ZKN). Wypytowanie na instruktora kandydat musi być przed wypowiedzeniem mu prowadzenia kursu uzgodniony z dyrekcją liceum pedagogicznego.

O zorganizowaniu tego rodzaju kursów w poszczególnych liceach pedagogicznych decydują komendy chorągwi, biorąc pod uwagę możliwości kadrowe.

Harcerskie praktyki wakacyjne dla uczniów po kl. III organizują komendy chorągwi w porozumieniu z dyrekcjami liceów pedagogicznych.

Komendy chorągwi w porozumieniu z kuratoriami wytypują placówki, w których zorganizowana zostanie praktyka wakacyjna i adresy ich podadzą do wiadomości dyrektorów liceów pedagogicznych w terminie do dnia 31 maja br.

Placówki powinny być tak dobrane, by przy podsumowaniu praktyki licealiści mogli mówić o różnorodnych formach harcerskiej akcji letniej.

Szczególne wytyczne w sprawie harcerskich praktyk wakacyjnych uczniów po kl. III zostaną podane oddzielnie.

Koszty przejazdów uczniów na harcerskie praktyki wakacyjne pokrywają dyrekcje liceów pedagogicznych.

Koszty zakwaterowania i wyżywienia tych uczniów w czasie praktyki pokrywają komendy chorągwi z funduszu akcji letniej.

4-tygodniowe letnie obozy wychowania fizycznego organizują zakłady kształcenia nauczycieli (dyrekcje) przy współdziałaniu kuratoriów łącznie z pokryciem kosztów finansowych.

Komendy chorągwi zobowiązane są zapewnić na każdym obozie dostateczną ilość instruktorów harcerskich, przygotowanych do realizacji programu.

Główna Kwatera Harcerstwa wspólnie z Ministerstwem Oświaty opracowuje wytyczne programowe dla tych obozów i dla każdego obozu przesyła po 1-2 kandydatów na instruktorów — na kursie w Centralnym Ośrodku Kształcenia w m-cu maju br.

10-dniowe obozy dla młodzieży przyjętej do I kl. liceów pedagogicznych (zimowiska) i 10-dniowe obozy dla absolwentów liceów pedagogicznych organizują komendy chorągwi w/w własnych potrzeb i możliwości. Komendy chorągwi typują kadrę, opracowują programy i zabezpieczają warunki do przeprowadzania obozów.

Obozy te finansowane są z budżetów komend chorągwi. W ciągu bieżącego roku szkolnego Dział Kształcenia Kadry Głównej Kwarty Harcerstwa przesyła kadrę dla tych obozów i wyda materiały pomocnicze do opracowania i realizacji programów obozów.

III. W każdej komendzie chorągwi należy wyznaczyć instruktora odpowiedzialnego za pracę harcerską z ZKN.

Komendy chorągwi — przy współdziałaniu władz oświatowych (kuratoriów okręgów szkolnych, inspektoratów oświaty) — dyrekcji liceów pedagogicznych, komend hufców i instruktorów harcerskich pracujących w ZKN, powinny dokonać oceny pracy harcerstwa w poszczególnych zakładach KN i ustalić, które z omówionych powyżej zadań i form pracy harcerskiej można zrealizować jeszcze w bieżącym roku szkolnym.

Pełna realizacja przedstawionych wyżej wytycznych w sprawie pracy harcerskiej będzie obowiązywała od roku szkolnego 1982/83.

W celu zrealizowania powyższych zamierzeń należy:

1. omówić nowe zadania i nowe metody pracy harcerstwa — na jednym z najbliższych posiedzeń rady pedagogicznej,
2. zapewnić drużynom izby harcerskiej,
3. uzupełnić księgozbiory bibliotek szkolnych aktualnymi broszurami i czasopismami harcerskimi,
4. zainteresować komitety rodzicielskie pracą harcerską,
5. omawiać problematykę pracy drużyn harcerskich na konferencjach dyrektorów, organizowanych przez kuratoria okręgów szkolnych,
6. w miarę możliwości nasycić tematyką i metodami harcerskimi inne formy zajęć pozalekcyjnych młodzieży,
7. tak zorganizować zajęcia pozalekcyjne i tygodniowo rozkład zajęć popołudniowych w internacie, aby co najmniej jedno popołudnie w tygodniu było wolne od innych zajęć i mogło być w pełni wykorzystane na zajęcia harcerskie.

Załącznik Nr 2
do pisma Ministerstwa Oświaty
z dn. 7.III.82 r. Nr KNI-175/82

PROGRAM

50-GODZINNEGO ŚRODROCZNEGO KURSU DLA UCZNIÓW KL.III LICEUM PEDAGOGICZNEGO

I. Uwagi wstępne:

Celem kursu jest praktyczne zapoznanie i zaangażowanie emocjonalne młodzieży kl. III harcerskim systemem wychowawczym i pracą organizacji.

W roku szkolnym 1981/82 kurs ten należy zorganizować również dla uczniów klasy IV.

Zajęcia na kursie prowadzi opiekun drużyny (komendant kursu) przeszkolony w Skolimowie lub na zimowisku aktywny drużyny.

II. Organizacja zajęć:

Kurs obejmuje 50 godzin (w tym 12 godz. teorii, a 38 godz. przeznaczona się na zajęcia praktyczne). Ma on być przeprowadzony w okresie od 1 marca do 31 maja 1982 r. Na ten cel można przeznaczyć: dwa dni wolne od zajęć szkolnych (14 godz.), dwie niedziele po 10 godz. (12 godz.), cztery popołudnia po 4 godz. = 16 godzin.

III. Tematyka zajęć teoretycznych:

(przeznaczona na omówienie koncepcji społeczno-pedagogicznej pracy drużyn):

1. Potrzeby i dążenia młodzieży (potrzeba zrozumienia świata, dążenie do dorosłości, potrzeba przygotowania się do pracy, dążenie do nowoczesności, umiejętność współzycia dążących i chłopów, zaspokajanie zainteresowań i organizowanie sobie wolnego czasu) (2 godz.)
2. Praca drużyny (5 godz.).
Struktura organizacyjna ZHP.
Praca drużyn zuchowych, młodszoharcerskich i starszoharcerskich.
System ZHP — cykle sprawnościowe, sprawności zespołowe, znaki i stopnie.
3. Program ZHP (omówienie 6 kierunków działania drużyny) oraz znaczenie programu komend chorągwi (2 godz.).
4. Klęk charakter organizacji ZHP (2 godz.).
5. Tradycje organizacji ZHP (1 godz.).
(Deklaracja ideowo-programowa, Prawo harcerskie, zwyczaj i obrzędy w drużynach, bohater drużyny).

IV. Zajęcia praktyczne.

1. Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w drużynach lub zastępach zuchów i młodszoharcerskich (1 godz.).
2. Przygotowanie do zdobywania znaku „Organizator Dzieci” (4 godz.).

Przykładowe zadania:

- a) Wesołe zawody
- a) Konkurs rysunkowy
- a) Niewidzialna ręka
- a) Wiedziona bajek
- a) Dzień Kobiet
- a) Wystawa zabawek własnej roboty
- a) Dzień przyjaźni.
- a) Przygotowanie do zdobywania wiedzy o problematyce wiejskiej (8 godz.):
 - a) Wykład na temat drog rozwojowych wsi polskiej (2 godz.).
 - a) Karta rozwoju wsi (opracowanie wypowiedzi w oparciu o kartę rozwoju wsi).
 - a) Klub — (opracowanie koncepcji pracy klubu na wsi).
4. Zdobywanie znaku „Organizatora Dzieci” w drużynach zuchowych, młodszoharcerskich, grupach podwódkowych, komitach blokowych itd. (praktyczna realizacja przygotowanych zadań), (6 godz.).
5. Zdobywanie wiadomości o problemach aktualnych na wsi i możliwościach społecznego działania (8 godz.).
6. Dyskusja zespołu pt. „Co można zrobić na wsi siłami społecznymi w zakresie np. podnoszenia kultury i cywilizacji, wiedzy rolniczej itp.” (4 godz.).
7. Ocena i podsumowanie pracy grup (2 godz.).

V. Organizacja kursu:

1. Zajęcia teoretyczne (dział III) przeprowadza komendant kursu w formie pogadarek, dyskusji lub gawęd.
2. Zajęcia praktyczne należy przeprowadzić w grupach pod kierunkiem aktywny starszoharcerskiego.
3. W wypadku, gdy liczba uczestników przekracza 100 osób, należy zaangażować do pomocy instruktorów spośród członków rady pedagogicznej lub aktywno komendy hufca. Wówczas kurs należy prowadzić w dwu równoległych grupach.
4. Zdobywanie znaku „Organizatora Dzieci” należy przeprowadzić w niedzielę. Zdobywanie wiedzy o wsi — w zaplanowanym jednym z dwóch wolnych dni.

Literatura dla komendanta kursu:

1. W. Grzelak „Czy krokiem skautowym można dojść do socjalizmu?” — „Harcerstwo” Nr 21, 22, 23.
2. J. Kubski „Wokół tradycji” — „Harcerstwo” Nr 17, 18, 19, 22.
3. „Jesteśmy organizacją świecka” — „Harcerstwo” Nr 30.
4. S. Soldenhof „Problemy moralne okresu przemian socjalistycznych” — „Harcerstwo” Nr 25, 31, 32.
5. Z. Zakrzewska „Wychowanie internacjonalistyczne w ZHP”, „Drużyna” Nr 15/18 z dnia 31.VIII.1961 r.
6. Program wędrowników — wkładka do „Drużyny” Nr 3 z dnia 15 lutego 1962 r.
7. Jeden z zeszytów „Sprawy — zadania”. Wydawnictwo Harcerskie (w zależności od tego, jakie zadania wybierze do realizacji na kursie).
8. Jeden tomik „Co robić w drużynie starszoharcerskiej”. Wydawnictwo Harcerskie (w zależności od kierunku podjętych zadań).
9. „Drużyna” Nr 23 z dn. 15.XII.1961 r. (cały numer dotyczący nowego systemu).
10. J. Kuroń „Uwaga — Zespół”, Wydawnictwo Harcerskie, 1960 r.
11. J. Kuroń „Zespół a jednostka”, „Harcerstwo” Nr 23, 29.
12. Uchwała IX Plenarnego Posiedzenia Naczelnej Rady Harcerskiej w sprawie nowego systemu pracy drużyn harcerskich, „Drużyna” Nr 1 z dnia 15 stycznia 1962 r.)
13. „Zuchy” Biuletyn Informacyjny na zagranicę — VI.1961 r., „300 tys. najmłodszych” lub „Zuchowe Wiedzi” Nr 6/7 z 1960 r. lub 5/6 z roku 1961.
14. Przepisy przejściowe dotyczące wprowadzenia systemu pracy drużyn. Załącznik do Rozkazu GKH L.3/62 z dn. 1.II.62 r.

Literatura dla uczestników kursu

1. Uchwała IX Plenarnego Posiedzenia Naczelnej Rady Harcerskiej w sprawie nowego systemu pracy drużyn harcerskich. („Drużyna” Nr 1 z dnia 15 stycznia 1962 r.)
2. „Drużyna” Nr 23 z dnia 15 grudnia 1961 r. (zawierająca materiały dotyczące nowego systemu pracy drużyn).
3. Program wędrowników — wkładka do „Drużyny” Nr 3 z dnia 15 lutego 1962 r.
4. J. Kuroń „Uwaga — Zespół”, Wydawnictwo Harcerskie, 1960 r.

„ZRÓB TO SAM”

Nakładem WYDAWNICTWA HARCEKIEGO ukazały się trzy nowe broszurki z serii „Zrób to sam”. Kupić je można we wszystkich księgarniach, „Ruchu”, składniach CSH i księgarniach „Domu Książki”, na terenie całego kraju. Cena każdej z nich zł 3,50.

K. Ginalski: BUDUJEMY OKRĘT PODWODNY
H. Latos: TELEGRAF POŁOZY „MORS”
M. Pucinski: BACZER — „ZARBA”

VIII HARCERSKIE IGRZYSKA ZIMOWE

VIII Harcerskie Igrzyska Zimowe odbyły się w Karpaczu w dniach 1—4 marca 1962 r.

Program igrzysk obejmował następujące konkurencje:

Dzień pierwszy

1. Bieg płaski na 800 m dla dziewcząt młodszych
2. Bieg płaski na 1000 m dla dziewcząt starszych
3. Bieg płaski na 1000 m dla chłopców młodszych
4. Bieg płaski na 2000 m dla chłopców starszych
5. Bieg patrolowy na nartach dla dziewcząt
6. Zawody saneczkowe — jedynki dla dziewcząt.

Dzień drugi

1. Zjazd dziewcząt
2. Zjazd chłopców
3. Zawody saneczkowe — jedynki chłopców
4. Bieg patrolowy na nartach chłopców.

W zawodach uczestniczyło po 18 osób z 14 chorągwi. (Nie brali udziału przedstawiciele Chorągwi: Koszalińskiej, Warmińsko-Mazurskiej, Szczecińskiej, Warszawskiej i Zielonogórskiej.)

Igrzyska rozegrane zostały w grupach województw górskich i nizinnych. Wyniki zespołowe w punktacji

ogólnej (wszystkie konkurencje dziewcząt i chłopców) przedstawiają się następująco:

Grupa nizinna

Miejsce	Chorągiew	Dziewczęta pkt.	Chłopcy pkt.	Razem pkt.
I	Białostocka	89	78	167
II	Opolska	89	77,5	166,5
III	Kielecka	78	69	147
IV	Ziemi Łódzkiej	62	84,5	146,5
V	Mazowiecka	53	88,5	141,5
VI	Bydgoska	57	83,5	140,5
VII	Wielkopolska	70	62	132
VII	Rzeszowska	63	69	132
IX	Lubelska	64	54	118
X	Gdańska	68	47	115
XI	Łódzka	—	30	30

Grupa górska

I	Dolnośląska	107	107,5	214,5
II	Katowicka	108	92	200
III	Krakowska	73	64,5	137,5

Wydaje: Naczelna Rada Harcerska. Redaguje i kolportaż prowadzi Wydawnictwo Harcerskie.

Adres redakcji: Warszawa, ulica Konopnickiej 6.

Nakład 17.500. Papier druk, gaz. 50 g 61 × 86 cm. Cena numeru zł. 3.50.

Zakłady Graficzne RSW „Prasa“, Warszawa, ul. Smolna 12. Z. 565. H-37.